

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

Ο Ιησούς Χριστός, λίγο πριν να συλληφθεί και στη συνέχεια σταυρωθεί, σήκωσε τα μάτια του στον ουρανό και είπε: «Πατέρα, έφτασε η ώρα. Φανέρωσε τη δόξα του Υιού σου, ώστε και ο Υιός σου να φανερώσει τη δική σου δόξα. Εσύ του έδωσες εξουσία πάνω σε όλους τους ανθρώπους. Έτσι κι αυτός θα δώσει την αιώνια ζωή σε όλους αυτούς που του εμπιστεύτηκες. Και να πια είναι η αιώνια ζωή: Να αναγνωρίζουν οι άνθρωποι εσένα ως τον μόνο αληθινό Θεό, καθώς και εκείνον που έστειλες, τον Ιησού Χριστό. Εγώ φανέρωσα τη δόξα σου πάνω στη γη, αφού ολοκλήρωσα το έργο που μου ανέθεσες να κάνω. Τώρα λοιπόν εσύ, Πατέρα, δόξασέ με κοντά σε σένα με τη δόξα που είχα κοντά σου προτού να γίνει ο κόσμος. Εγώ σε έκανα γνωστό στους ανθρώπους, που τους πήρες μέσα από τον κόσμο και μου τους εμπιστεύτηκες. Ανήκαν σε σένα, και εσύ τους έδωσες σε μένα, κι έχουν δεχθεί το λόγο σου. Αυτοί τώρα ξέρουν πως όλα όσα μου έδωσες προέρχονται από σένα. Διότι τις διδαχές που μου έδωσες, εγώ τις έδωσα σ' αυτούς, κι αυτοί τις δέχτηκαν και αναγνώρισαν πως πραγματικά από σένα προέρχομαι, και πίστεψαν πως εσύ με έστειλες στον κόσμο.

Εγώ γι' αυτούς παρακαλώ. Δεν παρακαλώ για τον κόσμο αλλά γι' αυτούς που μου έδωσες, γιατί ανήκουν σ' εσένα. Κι όλα όσα είναι δικά μου είναι και δικά σου, και τα δικά σου είναι και δικά μου, και δι' αυτών θα φανερωθεί η δόξα μου. Τώρα δεν είμαι πια μέσα στον κόσμο, ενώ αυτοί μένουν μέσα στον κόσμο, κι εγώ έρχομαι σε σένα. Άγιε Πατέρα, διατήρησέ τους στην πίστη με τη δύναμη του ονόματός σου που μου χάρισες, για να μένουν ενωμένοι όπως εμείς. Όταν ήμουν μαζί τους στον κόσμο, εγώ τους διατηρούσα στην πίστη με τη δύναμη του ονόματός σου. Αυτούς που μου έδωσες τους φύλαξα, και κανένας απ' αυτούς δε χάθηκε, παρά μόνο ο άνθρωπος της απωλείας (δηλαδή ο προδότης Ιούδας), για να εκπληρωθούν τα λόγια της Γραφής. Τώρα όμως εγώ έρχομαι σε σένα, και τα λέω αυτά όσο είμαι ακόμα στον κόσμο, ώστε να έχουν τη δική μου τη χαρά μέσα τους σ' όλη την πληρότητά της. Εγώ τους έδωσα το δικό σου μήνυμα, ο κόσμος όμως τους μίσησε γιατί δεν ανήκουν στον κόσμο, όπως και εγώ δεν προέρχομαι από τον κόσμο. Σε παρακαλώ, όχι να τους πάρεις από τον κόσμο, αλλά να τους προστατέψεις από το διάβολο. Δεν προέρχονται από τον πονηρό κόσμο, όπως και εγώ δεν προέρχομαι απ' αυτόν τον κόσμο» (Ιω. 17, 1-16).

Στην προσευχή αυτή του Θεανθρώπου Ιησού αποκαλύπτονται ζωτικά πνευματικά θέματα για τον άνθρωπο κάθε εποχής. Αρχικά φαίνεται ότι ο Χριστός είναι ο αιώνιος και μονογενής Υιός του Θεού, ότι πάντοτε προϋπήρχε, ότι απολαμβάνει την ίδια δόξα με τον Πατέρα Του και ότι γνωρίζει ακριβώς τι πράττει για την σωτηρία των ανθρώπων. Θα πάθει μάλιστα υπέρ των ανθρώπων και γι' αυτό γεννήθηκε ως άνθρωπος στη γη. Η Εκκλησία απάντησε δια Συνοδικών αποφάσεων στην διαστρεβλωμένη διδασκαλία πολλών αιρέσεων, που ταλάνιζαν και παραπλανούσαν χιλιάδες πιστούς. Ο Άρειος λ.χ., ένας λόγιος ιερέας στην Αλεξάνδρεια, δίδασκε ότι ο Ιησούς δεν είναι Θεός, αλλά το ανώτερο δημιούργημα του Θεού. Η Αρειανική κακοδοξία καταδικάστηκε από την Α΄ Οικουμενική το 325 μ.Χ., στην οποία συμμετείχαν 318 θεοφόροι Πατέρες και η οποία διατύπωσε τα επτά πρώτα άρθρα του Συμβόλου της Πίστεως. Ο άγιος Αθανάσιος αναδείχτηκε σε ψυχή της Συνόδου

και οι Ορθόδοξες θέσεις του υπερίσχυσαν στην Σύνοδο, που πραγματοποιήθηκε στη Νίκαια της Βιθυνίας το 325 μ.Χ.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας κατέγραψαν μάλιστα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την πίστη της Εκκλησίας (επειδή οι ίδιοι αγιοπνευματικά τη βίωναν), ότι ο Υιός του Θεού είναι ο μ ο ο ύ σ ι ο ς με τον Πατέρα Του, έχει την ίδια ουσία με τον Θεό, και δεν είναι κτίσμα αλλά γέννημα. Αυτή είναι η διαχρονική πίστη της Εκκλησίας, στην οποία βασίζονται όλες άλλωστε οι επόμενες Οικουμενικές Σύνοδοι, και το δόγμα αυτό της Θεότητας του Υιού είναι το βασικότερο για έναν χριστιανό. Στο Σύμβολο εξάλλου της Πίστεως μας αναγράφεται ότι ο Ιησούς Χριστός είναι Κύριος και αληθινός Θεός, μονογενής Υιός του Θεού, που γεννήθηκε έξω από το χρόνο, προ πάντων των αιώνων. Σημερινοί συνεχιστές των απόψεων του Αρείου είναι οι Μάρτυρες του Ιεχωβά και ορισμένες ακραίες προτεσταντικές ομάδες, οι οποίοι αρνούνται την σημαντικότερη, όπως είπαμε, αυτή αλήθεια του Χριστιανισμού περί της Θεότητας του Χριστού, που ίσχυε εξ αρχής στην Εκκλησία.

Ο ίδιος ο Ιησούς διακηρύσσει: «Εγώ και ο Πατέρας μου είμαστε ένα» (Ιωάννη 10,30). Στον απόστολο Φίλιππο, που του ζήτησε κάποτε να τους αποκαλύψει τον Πατέρα του, τού λέγει: «Τόσο καιρό είμαι μαζί σας Φίλιππε και δεν με γνώρισες;» (Ιω. 14, 8-10). Και στον απόστολο Θωμά, που ρώτησε να μάθει τον δρόμο προς τον Θεό, απαντά: «Εγώ είμαι ο δρόμος, η αλήθεια και η ζωή». Ο απόστολος Παύλος γράφει: «Αν και είχε την Θεότητα ε κ φ ύ σ ε ω ς (εν μορφή Θεού υπάρχων), δεν φοβήθηκε να αφήσει τη δόξα του. Αλλά ταπεινώθηκε (εαυτόν εκένωσε), λαμβάνοντας μορφή ανθρώπου» (Φιλιπ. 2,6-7). Και ακόμη: «Μεγάλο το μυστήριο της πίστεως», λέγει ο απόστολος των εθνών, «ο Θ ε ό ς φ α ν ε ρ ώ θ η κ ε ως ά ν θ ρ ω π ο ς τον πίστεψε ο κόσμος, αναλήφθηκε με δόξα» (Α΄ Τιμ. 3, 16). Ο δύσπιστος απόστολος Θωμάς, βλέποντάς τον αναστημένο, ομολογεί: «Ο Κύριός μου και ο Θ ε ό ς μου» (Ιω. 20,28). Ο Ιησούς όχι μόνο δεν τον διορθώνει, αλλά του λέει: «Επειδή με είδες Θωμά πίστεψες; Μακάριοι όσοι θα πιστέψουν χωρίς να με δουν» (εννοείται με τα σωματικά τους μάτια). Στους Ιουδαίους δήλωσε: «Πριν καν υπάρξει ο Αβραάμ, Ε γ ώ Ε ί μ α ι » (Ιω. 8,58). Οι Ιουδαίοι εξέλαβαν τα λόγια Του (όπως και ήταν) ως ταύτισή Του με τον Ύψιστο Θεό. Γι' αυτό και πήραν πέτρες να τον λιθοβολήσουν. Γιατί πράγματι ο Θεός στην Παλαιά Διαθήκη χρησιμοποιεί για τον εαυτόν Του την έκφραση «Εγώ Είμαι» (Έξοδος 3,14). Ο Ιησούς Χριστός, στην Αποκάλυψη, λέγει περί εαυτού: «Εγώ είμαι το Α και το Ω, Εκείνος που υπάρχει, υπήρχε και θα έλθει και πάλι, Ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ» (1,8) και ακόμη: «Ο πρώτος και ο τελευταίος, η Αρχή και το Τέλος» (22,13).

Αποκαλύπτει λοιπόν ο Χριστός ότι είχε πάντοτε κοινή τη δόξα με τον Πατέρα του και ότι όποιος πιστέψει σ' αυτόν ως Θεάνθρωπο θα κληρονομήσει την αιώνια ζωή. Με τη μορφή του Θεανθρώπου έχει εξουσία από τον Πατέρα του, ο οποίος και του εμπιστεύτηκε το ποίμνιό Του για να ολοκληρώσει το έργο λύτρωσης των ανθρώπων. Τονίζεται ακόμη πως ό,τι κάνει ο Υιός το κάνει σε απόλυτη συνεννόηση με τον Πατέρα Του και δεν ενεργεί από μόνος του. Όλα όσα άκουσε από τον Πατέρα του μετέδωσε στους ανθρώπους και οι πιστοί δέχτηκαν το λόγο Του ως προερχόμενο από τον Θεό. Αντιδιαστέλλεται μάλιστα η Εκκλησία από τον κόσμο, αφού η Εκκλησία είναι φύραμα θείας ζωής, ενώ το κοσμικό φρόνημα είναι εχθρικό

προς τα πράγματα του Θεού.

Ανακοινώνει ότι σε λίγο θα απομακρυνθεί από τον κόσμο και θα υπάγει και πάλι στον Πατέρα Του. Παρακαλεί λοιπόν τον Πατέρα του να είναι ενωμένοι οι -απανταχού της γης και διαχρονικά- μαθητές Του διά του ονόματός Του μαζί Του και μεταξύ τους, όπως είναι ενωμένος αϊδίως ο Πατέρας με τον Υιό του. Μέσα απ' αυτή την ένωση κρατήθηκαν πράγματι ενωμένοι και οι μαθητές του -μόνο ο Ιούδας οικειοθελώς απομακρύνθηκε- ενώ στο έργο και τη διδασκαλία Του εκπληρώθηκαν εξάλλου και οι προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης. Εκκλησία σημαίνει πορεία ενότητας, συμφιλίωσης και αγάπης. Διαφορετικά δεν επιτυγχάνεται το σχέδιο του Θεού για τον κόσμο, που είναι το να είμαστε όλοι ένα, με το Θεό και μεταξύ μας. Πράγμα που σημαίνει βέβαια ότι πιστεύουμε στις ίδιες χριστιανικές αλήθειες που αποκάλυψε ο Χριστός, οι απόστολοι και οι άγιοι (τους οποίους τιμάμε σήμερα ως φίλους, ενωμένους με το Θεό και συνεχιστές του έργου Του) και όχι σε ιδιωτικές, πεπλανημένες, διαφορετικές διδασκαλίες, με τις οποίες κάποιοι προσπάθησαν στους αιώνες να παρασύρουν τους πιστούς.

Η ένωση με τον Θεό είναι χαρά, αποκαλύπτει ο Κύριος, και αυτή την πνευματική χαρά, που δεν κατάφεραν τα μαρτύρια και οι διωγμοί να μειώσουν, την έχουν εν Αγίω Πνεύματι όλοι οι άγιοι στην ιστορία. Πρόκειται περί της χαράς που συνοδεύει την πίστη ότι ο Χριστός είναι ο απεσταλμένος για την σωτηρία μας Υιός του ουράνιου Πατέρα και ότι δεν εγκαταλείπει τα παιδιά του αβοήθητα και εκτεθειμένα στο μίσος του κόσμου και του διαβόλου. Η αλήθεια του Θεού ξεχωρίζει από το κοσμικό φρόνημα και μέσω αυτής υιοθετούνται οι πιστοί από τον Θεό. Οι άγιοι όλων των εποχών προέρχονται από το Άγιο Πνεύμα και όχι από το κοσμικό πνεύμα, που μισεί τους προφήτες και διώκει τους ανθρώπους του Θεού.

Ο Κύριος Ιησούς, στην αρχιερατική προσευχή Του -που διαβάζεται στο Ευαγγέλιο της τελευταίας Κυριακής πριν την μεγάλη γιορτή της Πεντηκοστής (των γενεθλίων της Εκκλησίας)- επισημαίνει, όπως και στην Αποκάλυψη του Ιωάννη, πως στον κόσμο θα έχουμε πολλές φορές θλίψη και πόνο. Όμως ο Χριστός είναι ασύγκριτα πιο δυνατός και αληθινός από την ψευτιά και την υποκρισία του κοσμικού φρονήματος. Ακολουθώντας Εκείνον, και μένοντας, εν ταπεινώσει και μετανοία, προσκολλημένοι στις αλήθειες της Εκκλησίας, θα οδηγηθούμε από αυτήν ήδη τη ζωή στο ανέσπερο φως του προσώπου Του. Αυτή τη δωρεά -διότι δεν είναι ανθρώπινο κατόρθωμα- βίωσαν, μέσω της πίστεως και της αγάπης, ιδιαίτερα η Παναγία και όλοι οι άγιοι της Εκκλησίας (στο μέτρο της συν-ενέργειας του καθένα ξεχωριστά με το Θεό), δηλαδή οι μαθητές, οι αδελφοί και οι δείκτες του Θεανθρώπινου προσώπου Του, διαχρονικά στην ιστορία και στα πέρατα του κόσμου.